

[Lars M. Olsen.]

„at det er af den allerstørste betydning, at Danmark hurtigt og effektivt udnytter den finansielle bistand, det har opnået, og det gælder både interbanklånet og Marshallhjælpen. Det er ikke nogen hemmelighed,“ fortsætter han, „at den langsomme udnyttelse af interbanklånet gav anledning til kritik, og — hvad værre er — den gav indtryk af, at Danmark åbenbart ikke har noget større behov for et lån. Nu er stillingen bedret, men der er stadig grund til at vise den yderste agtpågivenhed både med hensyn til interbanklånet og Marshallhjælpen.“

Han slutter med at sige, at det vil være meget beklageligt, om Danmark forringede sine chancer for at opnå hårdt tiltrængt finansiel bistand.

Det er vist egentlig dette, handelsministeren for nylig var inde på, da han talte om, at vi skulle smede, medens dollaren var varm, og ligeledes finansministeren, da han fornylig rådede industrien til at gribe chancen nu. Vor finansielle rådgiver i USA understreger ved sine udtalelser disse synspunkters rigtighed. Men importen og andre investeringer, derunder også byggeriet, må finansieres; ellers går de i stå, og dermed også genopbygningen. Der er forekommet fejlinvesteringer; visse produktioner er selvfølgelig knap så nødvendige som andre og kunne formentlig uden skade indstilles. Men er vi ikke stort set nået dertil, at erstatningsvarernes tid i det store og hele er forbi, og er der ikke en vis sammenhæng mellem den langsomt stigende ledighedsprocent — i hvert fald, hvor talen er om faglært arbejdskraft — og afviklingen af den erstatningsprægede del af produktionen? Folk står ikke mere i kø; visse brancher beretter om formindsket ordretilgang i det nye år, og en ret udpræget forsigtighed og tilbageholdenhed synes i ret stor udstrækning at gøre sig gældende. Frygten for prisfald spiller formentlig også en rolle, men processen, som sikkert er udtryk for en udvikling og en tendens i forbindelse med de færre og dyrere penge, har betydet, at inflationspresset er mindre end nogensinde siden krigens ophør. Forøgelsen af de frie kassereserver er efter mit partis opfattelse i øjeblikket en såre nødvendig og påkrævet handling.

Aksel Møller: Udvalgets ærede ordfører fremsatte i slutningen af sin tale nogle betragtninger, som det i alt fald under et senere punkt på dagsordenen, nemlig lovforslaget om erhvervsøkonomiske foranstaltninger, nok ville være værd at se lidt nær-

mere på. Den ærede ordfører fandt i finansrådgiver Bent Ahlefeldts ord om, at det gik for langsomt med udnyttelsen af interbanklånet, et problem knyttet til spørgsmålet om frigivelsen af bankernes bundne kassereserver. Jeg kunne tænke mig, at den langsomme udnyttelse af vore internationale lån meget vel kan skyldes ganske andre ting end spørgsmålet om, hvorvidt det er let at få lån eller ej herhjemme. Jeg kunne tænke mig, at den højtærede handelsminister ville kunne fortælle det ærede medlem hr. Lars M. Olsen, at også handelsministeriet og dets forskellige organer i allerhøjeste grad forlanger indseende med, hvad disse lån bruges til, og at langsomheden måske snarere skyldes en vis karrighed med hensyn til at frigive valutabevillinger til dem, der trak på disse lån, end vanskelighederne med at opnå fornøden bankkredit herhjemme.

Det ærede medlem hr. Lars M. Olsen sagde som udvalgets ordfører, at han mente, at der ved udgangen af 1949 vil vise sig at blive fuldstændig balance mellem det beløb, man frigav, samt nettoudbetalingerne fra statskassen i samme tidsrum og det beløb, der skulle bruges til opsugning eller rettere finansiering af Marshallindkøbene. Må jeg henlede det ærede medlems opmærksomhed på, at det lovforslag, vi har haft til første behandling her, ikke blot gik ud på, at der skulle lempes øjeblikkelig, men i virkeligheden også var udtryk for, at man ville give den sidste del af pengebindingen fri ved udløbet af lovens gyldighedstid den 30. juni 1949. Politisk påstår jeg, at jeg har ret i den betragtning, at når man forelægger lovforslag som disse om pengebinding for et halvt år og sætter udløbstiden til den måned, hvori rigsdagen fejrer sit hundredeårs jubilæum, så er det udtryk for, at man havde tænkt sig, at lovene helt skulle ophøre, og det drejede sig da ikke om en frigivelsespolitik for 400 millioner, men i virkeligheden om en politik, der ville frigive det dobbelte beløb for 1949. Man kan sige til mig, at det står ikke i lovforslagene, og regeringens hensigt har ikke været at opgive denne binding også for restens vedkommende ved udgangen af juni. Den højtærede minister er ikke tilstede i tinget, men jeg er aldeles overbevist om, at han i alt fald vil kunne føre sandshedsbevis for, at det har været hans tanke, at sådan skulle dette forløbe.

Det har derfor været et ikke helt forgæves udvalgsarbejde, der er foregået; ændringsforslagene betyder efter mit partis mening et skridt i retning af det bedre. Jeg stillede på